

ДІЛТС

Це стало їхнім гаслом, хоча Джонсі геть не міг пригадати, хто ж із них перший це сказав. «Розплата — сука» — то його вислів. «Трахни мене, Фредді» і ще кілька подібних непристойностей, не менш яскравих, вигадав Бобер. Генрі навчив їх говорити: «Як гукнеться, так і відгукнеться», — таке типу дзенське лайно подобалося Генрі ще з дитинства. Проте ДІЛТС... от звідки взялося ДІЛТС? Кому першому це спало на думку?

Не має значення. Має значення те, що вони вірили в першу його частину, коли їх було четверо; у все в цілому — коли їх стало п'ятеро; у другу половину — коли їх знову стало четверо.

Коли їх знову стало четверо, на їхні життя мовби наповзла хмара. Стало більше трахни-мене-Фредді-днів. Вони бачили це, але не розуміли чому. Вони знали, що з ними щось негаразд — принаймні відбуваються якісь зміни, — але, що конкретно, не розуміли. Вони відчували, що потрапили в пастку, але як, яким чином? І все це було задовго до вогнів у небі. До Маккарті і Беккі Шу.

ДІЛТС — іноді це всього лише слова. А іноді ти не віриш ні в що, крім темряви. І як тоді жити далі?

1988: Навіть Бобер може занепадати духом

Сказати, що шлюб Бобра виявився невдалим, — це все одно, що сказати: під час запуску «Челленджера» виникли деякі усклад-

нення. Джо «Бобер» Кларендон і Лорі Сью Кенопенські протрималися місяців вісім, а потім — *бабах* — і все, маємо те, що маємо, допоможіть зібрати довбані уламки.

Бобер узагалі-то хлопець веселий, будь-хто з його приятелів це підтвердить, але зараз настали похмурі часи. Він не зустрічається зі своїми друзями (тими, кого вважає *справжніми* друзями), окрім як протягом одного тижня в листопаді, коли вони збираються всі разом, а минулого листопада вони з Лорі Сью ще трималися, так, насправді за соломинку, але все ж трималися. Зараз же він проводить багато часу — надто багато, і він про це знає — в барах портлендського Старого порту. «Люмінатор», «Морський клуб» і «Паб на Фрі-стрит». Він забагато п'є, забагато курить траву і вранці має такий вигляд, що воліє не дивитися на себе в дзеркало у ванній. Очі в червоних набряклих повіках сором'язливо тікають убік, і він думає: «Час припинити швендяти по цих забігайлівках. Інакше незабаром зі мною станеться те саме, що з Пітом. Триндець і святі банани».

Досить забігайлівок, досить гулянок — ага, ідея офігенна, але потім усе повторюється, поцілуй мене в корму і щоб ви добре жили. Цього четверга він іде на Фрі-стрит, і нехай хоч зірки з неба падають, але в його руці буде пиво, в кишені косячок, а з музичного автомата буде литися стара інструментальна музика, яка чимось нагадує «Венчерз»¹. Назви цього гурту, який був популярний іще до його народження, він не пам'ятає, але добре знає цю музику, бо після розлучення став багато слухати портлендські радіостанції, які грають старі хіти. Старі хіти заспокоюють. Більшість новинок Лорі Сью знала й любила багато з них, але Бобер їх просто не розумів.

На Фрі-стрит майже нікого: може, з півдюжини хлопців біля барної стійки, і ще стільки ж ганяють кулі на більярдному столі в задній кімнаті, Бобер і трое його друзяк сидять в одній із кабінок, потягують кеговий «Міллер» і зрізають колоду засмальцьованих карт, вирішуючи, хто платитиме за наступну

¹ «The Ventures» — американський гурт, заснований у 1958 році. Відомий виконанням інструментальних рок-композицій.

порцію. Що ж це за інструментальна мелодія з такими муркитливими гітарними програшами? «Без кордонів»? «Телстар»? Не, в «Телстар» є синтезатори, а тут синтезаторів не чути. Але чи не насрати? Решта хлопців обговорюють Джексона Брауна¹, який учора ввечері виступав у муніципальному центрі і зробив ульотне шоу, якщо вірити Джорджу Пелсену, який був там.

— Я вам розповім іще про дещо ульотне, — заявляє Джордж, виразно дивлячись на них. Потім задирає гостре підборіддя і показує червону мітку на шиї збоку. — Знаєте, що це?

— Чи, бува, не засос? — трохи боязко питає Кент Астор.

— Та ти геній, бля, — говорить Джордж. — Після концерту я терся біля виходу зі сцени з іншими хлопцями, хотів автограф Джексона отримати. Чи, може, Девіда Ліндлі, він теж крутий.

Кент і Шон Робідо погоджуються з тим, що Ліндлі крутий — не гітарний бог, зрозуміло (Марк Нопфлер із «Дайр Стрейтс» — ось хто справжній бог гітари, ще Ангус Янг з «Ей-Сі/Ді-Сі», ну і Клептон, зрозуміло), але все одно він дуже й дуже гарний. У Ліндлі шалені гітарні ходи, а ще кльові дреди до плечей.

Бобер не став устрявати в розмову. Його раптом охопило бажання забратися звідси, геть із цього смердючого безглузлого бару, щоб ковтнути свіжого повітря. Він знає, до чого хилить Джордж, і це все брехня.

«Її звали не Шанті, ти не знаєш, як її звали, вона пурхнула повз тебе так, ніби тебе там і не було, та й хто ти взагалі для такої дівчини, як вона, всього лише черговий патлатик із робітників у черговому робітничому містечку Нової Англії, шанувальник гурту, але вона пройшла повз і зникла з твого життя. З твого смердючого нецікавого життя. «Шантіз» — це назва гурту, який ми зараз слухаємо, не «Мар-Кетс» або «Бар-Кіз», а «Шантіз», це їхній хіт «Трубопровід», і штука в тебе на шиї — не засос, а слід від бритви».

Він думає про все це, потім чує плач. Не у «Фрі-стрит», а у себе в голові. Плач із далекого минулого. Він проникає в голову,

¹ Clyde Jackson Browne — американський вокаліст, гітарист, клавішник, композитор, автор текстів, продюсер.

цей плач, входить у неї, як уламок скла, і, трахни мене, Фредді, хтось повинен був змусити його припинити *плакати*.

«Це я змусив його замовкнути, — думає Бобер. — Це був я. Я змусив його замовкнути. Я обійняв його і заспівав».

Тим часом Джордж Пелсен уже почав розповідати про те, як двері зі сцени нарешті відчинились, але вийшли з них не Джек-сон Браун і не Девід Ліндлі, а три кралечки з підспівок; одну звали Ренді, другу Сьюзі, а третю Шанті. Апетитні панянки, о, всі такі ногасті та смачненькі.

— Чувак, — каже, мрійливо заковуючи очі, Шон. Це повновидий маленький типчик, чиї сексуальні подвиги обмежуються поодинокими виїздами до Бостона, де він вирячується на стриптизерок у «Фоксі Леді» та офіціанток у «Хутерз». — О, чувак, Шанті. — Він робить жест дрочуна в повітрі. Принаймні в цьому, думає Бобер, він профі.

— Коротше кажучи, я заговорив з ними... Точніше, в основному з нею, Шанті, і запитав у неї, чи, бува, не хоче вона дізнатися про нічне життя Портленда. І ми...

Бобер дістає з кишені зубочистку і вставляє собі в рот. Тієї ж миті ця зубочистка стає єдиним, чого йому хочеться. Ні пиво на столі, ні косячок у кишені і вже точно не порожні балачки Джорджа Пелсена про те, як він і міфічна Шанті розважилися на задньому сидінні його пікапа, «дякувати небесам хоч за якийсь прихисток, коли Джорджі йде на таран, це справжній ураган».

«Усе це нісенітниця і маячня», — думає Бобер, і несподівано йому стає сумно на душі, ще сумніше, ніж того дня, коли Лорі Сью збрала речі й повернулася до матері. Це абсолютно на нього не схоже, та раптом у нього лишається тільки одне бажання: звалити на хер звідси, наповнити легені прохолодним солонуватим повітрям і знайти телефон.

А потім його тягне зателефонувати Джонсі або Генрі, будькому з них. Він хоче сказати: «Привіт, чувак, як життя?» І почути у відповідь: «Та ну, Бобре, все ДІЛТС. Не скакати, не грати».

Він підводиться.

— Гей, хлопче! — гукає Джордж. Бобер навчався з Джорджем у Вестбрукському нижчому коледжі, і тоді Джордж здавався йому цілком нормальним, але Вестбрук був багато-багато порцій пива тому. — Ти куди?

— Відлити, — відповідає Бобер, перекочуючи зубочистку з одного кутка рота в інший.

— То воруши дупою, бо я саме дійшов до найцікавішого.

І Бобер думає: «Трусики з отвором у промежині». Дідько, сьогодні та сама дивна вібрація, це відчуття якесь особливо сильне. Напевне, це щось на зразок барометра.

Знизивши голос, Джордж веде далі:

— Так от, коли я задер її спідницю...

— Я знаю, на ній були трусики з отвором у промежині, — перебиває Бобер. Він помічає вираз здивування — майже отеріння — в очах Джорджа, але не звертає на це уваги. — Аж вмираю, так хочу послухати про це.

Він виходить, іде до чоловічого туалету з його жовто-рожевим смородом сечі й дезінфекторів, проходить повз нього, повз жіночий туалет, проминає двері з табличкою «СЛУЖБОВИЙ ВХІД» і виходить у провулок. Небо над головою біле, дощове, але повітря чисте й приємне. Таке приємне. Він глибоко вдихає і знову думає: «Не скакати, не грати». Губ його торкається усмішка.

Бобер прогулюється хвилин десять, просто жуючи зубочистки й провітрюючи голову. Якоїсь миті, точно вже не пригадати коли, він викидає косячок, який лежав у його кишені. Потім телефонує з автомата до крамниці Джо Смоука на Монумент-сквер. Він чекав почути автовідповідач — Генрі ще мав бути на заняттях, — але слухавку на другому кінці знімає сам Генрі.

— Здоров, старий, як життя? — питає Бобер.

— Та ну, — відповідає Генрі. — День інший, лайно те саме. А сам як, Бобре?

Бобер заплющує очі. На якусь мить знову все гаразд, принаймні настільки, наскільки це можливо в такому довбаному світі.

— Так само, приятелю, — відповідає він. — Десь так само.

1993: Піт допомагає гамі в бігі

Піт сидить за робочим столом біля виставкового залу «Макдональд Моторс» у Бриджтоні і крутить у пальцях ланцюжок від ключів. Брелок на ньому складається з чотирьох вкритих емаллю літер: NASA.

Мрії старіють швидше, ніж мрійники, цю істину Піт відкрив для себе з роками. Однак помирають вони нерідко на диво болісною смертю, волаючи тихими жалюгідними голосками десь на околицях мозку. Багато часу минуло відтоді, як Піт спав у кімнаті, обклеєній світлинами космічних кораблів «Аполлон» і «Сатурн», астронавтів, виходів у відкритий космос, космічних апаратів, що спускаються з кожухами, закопченими та оплавленими надзвичайним розжарюванням, яке виникає під час входження в атмосферу, місяцеходів і «Вояджерів». Була там і ще одна фотографія: світляний диск над федеральною автострадою 80 і люди, які стоять на дорозі й дивляться на нього, прикриваючи очі руками від світла. На фотографії був і підпис: «ЦЕЙ ОБ'ЄКТ, СФОТОГРАФОВАНИЙ ПОБЛИЗУ МІСТА АРВАДА, ШТАТ КОЛОРАДО, У 1971 РОЦІ, ДОСІ ЛИШАЄТЬСЯ НЕПІЗНАНИМ. ЦЕ СПРАВЖНІЙ НЛО».

Давно це було.

І все ж половину двотижневої відпустки він провів у столиці, Вашингтоні, де щодня ходив до Смітсонівського національного музею авіації та космонавтики і тинявся там серед експонатів зі здивованою усмішкою на обличчі. І більшу частину цього часу він дивився на місячні камені, думаючи: «Ці камені потрапили сюди з місця, де небо завжди чорне, а тиша вічна. Ніл Армстронг і Базз Олдрін узяли двадцять кілограмів іншого світу, і ось вони тут».

А він тут, сидить за робочим столом, не продавши за день жодної машини (люди не люблять купувати машини, коли йде дощ, а в тій частині світу, де мешкає Піт, мрячить зі світанку), крутячи ланцюжок із брелоком NASA і поглядаючи на годинник. Після полудня час тягнеться повільно, а ближче до п'ятої так і зовсім починає повзти, мов черепаха. О п'ятій настане час

першого пива. Але не раніше. У жодному разі. Якщо п'єш зранку, напевне, доводиться підраховувати, скільки ти випив за день, а так поводяться алкоголіки. Але якщо ти в змозі почекаати... смикай свій ланцюжок і чекай...

Так само як першого пива, Піт чекає листопада. Подорож до Вашингтона у квітні йому, звичайно, сподобалася, що й казати, і місячні камені були просто приголомшливими (вони досі вражають його, коли він їх згадує), та тільки він був сам. А бути самому йому не сподобалось. У листопаді другий тиждень відпустки він проведе з Генрі, Джонсі та Бобром. І ось *тоді* він, хай йому чорт, дозволить собі пити вдень. Коли ти в лісі на полюванні і з друзями, пити вдень — це нормально. Це навіть, можна сказати, майже традиція. Це...

Відчиняються двері, і входить ефектна брюнетка. Близько п'яти футів десяти дюймів¹ на зріст (а Пітові подобаються високі), на вигляд років тридцять. Вона дивиться вбік, на моделі у виставковому залі (новенький темно-бордовий «тандерберд» — найкраще, що є в наявності, хоча «експлорер» теж навіть дуже нічого), але не так, як коли б хотіла щось купити. Потім вона помічає Піта і прямує до нього.

Піт підводиться, кинувши ланцюжок із брелоком NASA на розгорнуту книгу записів, і зустрічає її біля дверей свого кабінету. На його обличчі вже сяє найкраща двохсотватна професійна усмішка — не сумнівайся, бейбі, — а рука витягнута для привітання. Рукоштовняння її спокійне й міцне, але вона явно чимось збентежена, засмучена.

— Мабуть, нічого не вийде, — вимовляє вона.

— О, з продавцем машин так розмову краще не починати, — каже Піт. — Ми любимо складні завдання. Я Піт Мур.

— Привіт, — відповідає вона, але імені свого (а звати її Тріш) не називає. — У мене зустріч у Фрайбурзі через якихось... — вона кидає погляд на годинник, на який цілий день витріщався Піт, — через сорок п'ять хвилин. Клієнт хоче купити будинок, і в мене, схоже, є те, що його влаштує. Тут світять серйозні

¹ 5 футів 10 дюймів ≈ 178 см.

комісійні, а я... — Її очі наповнюються слізьми, і їй доводиться зробити ковток, щоб позбутися хрипоти в голосі. — А я загубила клятві *ключі!* Ключі від клятої *машини!*

Вона відкриває сумочку і риеється в ній.

— Але в мене є права... та інші документи... все, що потрібно... і я подумала, раптом ви б змогли добути для мене нові ключі? І я поїду собі. Це було б моєю найкращою угодою в цьому році, містере...

Вона забула його прізвище, але він не ображається. Прізвище Мур майже так само поширене, як Сміт або Джонс. До того ж вона засмучена. Ще б пак, загубити ключі — будь-хто засмучиться. Він бачив таке сотні разів.

— Мур. Але на Піт я теж відгукуюсь.

— Ви допоможете мені, містере Мур? Може, хтось інший із салону зможе допомогти?

Старий Джонні Деймон на місці, і він би залюбки допоміг, але на зустріч у Фрайбурзі вона аж ніяк не встигне, це сто відсотків.

— Ми можемо зробити вам нові ключі, але на це піде щонайменше доба, навіть дві, — каже він.

Вона стрімко підводить на нього повні сліз оксамитово-коричневі очі і з жахом скрикує:

— Чорт! *Чорт!*

Тут у Піта виникає дивна думка: вона схожа на дівчину, яку він колись давно знав. Не близько, вони були знайомі не близько, але достатньо, щоб він урятував їй життя. Джозі Рінкенгауер її звали.

— Я так і *знала!* — каже Тріш, уже не намагаючись приховати хрипкість у голосі. — Господи, я так і *знала!*

Вона відвертається і голосно плаче.

Піт підходить до неї і співчутливо торкається її плеча.

— Зачекайте, Тріш. Зачекайте хвилину.

Це помилка — звертатися до неї на ім'я, коли вона його не називала, але вона надто засмучена і навряд чи пам'ятає, що офіційного знайомства так і не було, тому не страшно.

— А ви звідки? — питає він. — Тобто ви ж не з Бриджтона?

— Ні, — відповідає вона. — У нас офіс у Вестбруці. «Агентство нерухомості Деннісона». Те, яке з маяком, знаєте?